

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)
6117 St. Clair Ave. Henderson 6228 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četr leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četr leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po raznolikih: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00.
četr leta \$2.50.

Posebne stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months. Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months. Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months,
\$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

No. 155 Thurs. Aug. 8, 1946

88

Narod bo govoril pri volitvah

Novembra meseca bodo ameriški volivci povedali svoje mnenje glede dragih živiljenskih potrebščin. To se pravi, da bodo na glasovnici izjavili, kdo je, po njih mnenju, krv sedanje draginje; demokratje ali republikanci. Res je, da bodo tekom kampanje metali kandidatje med volivce tudi druge cvetke, kot atomsko silo, inozemsko politiko in druge podobne javne zadeve, toda naroda to ne bo toliko zanimalo kot ga bo vprašanje: kdo je krv sedanje draginje in vedno rastočih cen živiljenskim potrebščinam. Politikarji dobro vedo, da vsakega volivca najbolj zanima to, kar zadeva njegov žep.

Zato bo ameriški volivec tekom kampanje hotel vedeti, če si o tem že ni ustvaril svoje sodbe — kdo je izmaličil OPA. Naravno, da bosta obe politični stranki metali kribo druga na drugo. Demokratje bodo trdili, da so tega kriči republikanci, ti bodo pa trdili, da je to storil predsednik Truman, ki je dopustil, da je OPA za nekaj tednov nehalo dihati, nakar je kongres napravil iz cele OPA popolno zmedo.

Naravno pa je, to uvidevajo tudi nekateri demokrati, da bo narod dolžil sedanje demokratsko vlado za draginjo. Vlada mora navadno vzeti na svoja ramena vse, kar se godi tekom njenega režima. In ker je sedanja administracija v Washingtonu demokratska, bo demokratska stranka jeseni največ trpel od strani razjarjenega ameriškega volivca. Fakt je, da ne bo niti enišni gospodar volil demokratov, če se od sedaj pa do volitev nekaj ne ukrene glede najemnine.

Demokratje vse to dobro vedo in bodo skušali še pred volitvami nekaj storiti, da si rešijo svojo kožo oziroma, da rešijo kožo svojih kandidatov. Govori se že, da bo predsednik Truman nekaj ukrenil tozadovno, če ne prej v oktobru, da bo s tem zamašil usta političnim nasprotnikom.

Ampak demokratje najbolj računajo na zmago s posojilo dobrih časov. Delavci danes dobro zaslужijo in malo kdaj se zgodi, da bi bila vržena vladna administracija, kadar so dobiti časi. Samo v slabih časih si hoče narod druge vlade, misleč, da bo z drugo vladlo boljše. Toda če bodo ob času volitev še vedno tako visoke cene kot so danes, bo "dobr zasluzek" izgubil svojo veljavo. Zato bodo pa vodili demokratje svojo volivno ofenzivo s tem, da bodo zvrátili vso kribo na republikance, ki pa tudi ne bodo spali in bodo metali ročne granate nazaj v naročje demokratom. Koncem konca pa demokratska stranka ne bo mogla zvrátili vse kribe radi draginje na republikance, ker je bilo tudi mnogo demokratov, ki so se borili proti OPA, zlasti demokrati iz juga.

Glavno orožje republikancev v letosnjem kampanji bo to, da je bila demokratska administracija, ki je govorila narodu po zaključku druge svetovne vojne, da se mezde lahko dvignejo, ne da bi se zvišale cene. Vsi vemo, da temu ni bilo in da so z zvišanimi mezdami takoj začele rasti cene in to s pravilovanjem demokratske vlade oziroma OPA.

Republikanci bodo naprej in naprej gonili zatrilo trgovinskega tajnika Wallace-a, da industrija lahko zviša delavcem mezdo do 25%, ne da bi radi tega zvišala cen svojim produktom. Izkazalo se je, in to je Mr. Wallace sam priznal, da je bila tako trditev naravnost bedasta, ker je predsednik Truman v vsakem slučaju najprej dovolil delavcem višjo mezdo, takoj zatem pa dotični industriji dovolil višjo ceno.

Tako, vidimo, bomo imeli letos kaj živahnovo volivno kampanjo.

Lep škandalček

Vsi se še spominjamo, kakšne je počenjal na konferenci združenih narodov v San Franciscu ruski komesar Molotov, da bi ne bila pripuščena na konferenco delegacija republike Argentine. Molotov je Argentincem očital kolaboracijo s Hitlerjem in Mussolinijem. V njegovih očeh so bili Argentinci najhujši podpiratelji fašizma ne samo tekom druge svetovne voje, ampak še potem.

No, pa je kmalu potem zapihala v Sovjetski Rusiji druga sapa. Brez vsakih fanfarje je poslala Moskva v Argentino svojo trgovsko komisijo, ki naj bi ustvarila trgovske zveze med obema deželama. Pomislite: največji sovražnik fašizma! To so principi!

Pa to še ni vse! Te dni se vrši za kulismi v Parizu, kjer zboruje mirovna konferenca, dokaj tajna, pa zato bolj izrazita debata, ki je že pravcati škandalček. Ameriški državni tajnik je prišel namreč na sled mahinaciji Sovjetske Unije, ki bolj jasno govoriti kot vse drugo, koliko naj človek še da na sovjetske principe in njihovemu boju proti fašizmu. Byrnes je namreč zvedel, da Rusija skrivaj prodaja zajeto namško orožje Švedom, ti ga pa potem z vednostjo Moskve, če ne naravnost z ukazom, prodajajo naprej, čutje in strmitve, in Argentino. Razume se, da je to zelo neprjetno zadelo ameriškega državnega tajnika, ki zasleduje strogo načelo, da Zed. države ne prodajo niti ene stare puške fašistični Argentini. Saj je znano, da še ni dolgo tega, kar je bil tukaj argentinski načelnik generalnega štaba, ki je prosil za orožje. Toda general Eisenhower je rekel ne. Torej kapitalistična Amerika noče dati orožja fašistom v Južni Ameriki

(kakor so jih tako vneto nazivljali Rusi), a "največja delavska demokracija na svetu Rusija" zna najti ovinek, po katerem dobi Argentina nemško orožje.

Pravijo, da bo Byrnes govoril glede tega z Molotovom in da se pri tem razgovoru ne bosta objemala.

BESEDA IZ NARODA

Za spomenik vojakom

Cleveland (Collinwood), O.— Sporočam nadaljnje prispevke za spomenik našim fantom in dekletom, ki so služili v armadi, v okrožju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Pri sprevali so sledile:

Slovenska Zadruga \$15.00.

Po \$5.00 so prispevali: Mrs. Josephine Saitz, Mr. in Mrs. J. Menart, Mr. in Mrs. Fr. Slekko, Mr. Albert Jančiglar, Mrs. Margaret Tomšič je prispevala \$1.00.

Odbor se vsem darovalcem rajhlepje zahvaljuje in apelira na vse tiste, ki želite kaj prispevati v ta namen, da to storite v bližnji bodočnosti, kajti to naše delo gre h koncu in potrebujejo še precej gotovine. Ako žrtvujete par dolarjev za tako mojstrsko delo, pa še posebno, ki je za počastitev naših bojevnikov, ki so se borili za boljševizem.

Na 10. avgusta ob 7:30 zvezcer se vrši redna mesečna seja v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Prošeni ste vsi zastopniki in zastopnice društva, da se gotovo udeležite, ker imamo še precej za ukrepati glede proslave, ki se bo vršila 25. avgusta.

Gertrude Koshel, tajnica, 15614 Holmes Ave. Cleveland 10, O.

Zumberčanom v priznanje

Kdo in odkod so tako imenovan "Zumberčani," naj bo tu malo pojasnjeno.

Fara sv. Nikolaja, katere cerkev se nahaja na vogalu Superior in E. 36. cesti, je njihova župna cerkev, kateri je za župnika dr. Msgr. Tomislav Firis, ki je župnikoval poprej v njih rodni zemlji v tako znamen Zumberaku, ki se nahaja tik na drugi strani naše slovenske Metlike, na oni strani reke Kolpe (Kupe), ki meji med Slovenijo in Hrvatsko. Od tam so se tu v Clevelandu naselili ti hrvatski pionirji, kakor poznamo so bili že naseljeni tu pred 50. leti: Paul Keké, stric Popović, obširna družina Tadej Kekić, Šimrak, Rušnov, Stakić, Miljenović in mnogi drugi, ki so bili pravi stebri imenovanje župnije, obenem pa korenine verskega značaja, ki so neomajani stali ves čas za cerkev in versko vzgojo, kakor tudi za svoje narodne običaje.

Odškar so dobili sedanega župnika v osebi dr. Tomislav Firis, so dosegli že številne uspehe v napredovanju njih božjega hrama. Njih dobra lastnost je ta, namreč, da se drže svojih narodnih šeg in navad. Dasi so nekateri že vejljaki in premožni, pa jih to ne ovira, da ne bi prišli vsaj ob večjih praznikih in godovanjih med svoje farane k božji službi, kakor: Mr. Paul Gozdanović, Milan Boič (Boyd) in drugi. Gotovo pa se snidejo vsako nedeljo vsi ostali farani k službi božji in so kakor ena družina ter delajo roka v roki za blagor cerkev in naselbine.

Pred leti so prekupili neko drugo cerkev in jo preuredili za farno cerkev in posvetili sv. Nikolaju; od tedaj so v nji izboljšali mnoge naprave. Naredili so kor za pevce; zadnjo nedeljo so blagoslovili nove moderne sedeže in pri tem zložili skupaj nad dva tisoč dolarjev. Obenem imajo izborne prostore za rabo dvorane pod cerkvijo, kjer se zbirajo k družbenim zabavam. Cela občina se rav-

(kakor so jih tako vneto nazivljali Rusi), a "največja delavska demokracija na svetu Rusija" zna najti ovinek, po katerem dobi Argentina nemško orožje.

Pravijo, da bo Byrnes govoril glede tega z Molotovom in da se pri tem razgovoru ne bosta objemala.

V sredo 31. jul. smo imeli na strelišču dvoje velikih presenečenj. Prvo presenečenje je bilo to, da nas je nenadoma obiskal naš bivši predsednik Jim Šepic, drugo je bilo pa to, da se je našemu pridnemu tajniku France-tu Kastelu posrečilo dobiti nekaj municije za grlo. Oboje smo z neznanskim veseljem sprejeli v svojo sred. Zgodilo se je tako, kot smo potem zapele: z levico bom odpiral, z desno pa objemala. Tako smo tudi mi z levico držali ječme-novec, z desno pa segali v roke staremu prijatelju. Se reče, ne staremu ravno po letih, ampak dolgotrajnemu prijatelju, ki je priletel s svojim sinom Carljem nalašč iz Texasa, da bo videl, kako se njegov klub obnaša, tako pri kantini kot pri puškah. Pohvalil nas je pri obeh zadevah. Velika škoda in žalost je bila v naših srca, ker je vse tako hitro minilo: Jim je moral oditi, pijača je pa zmanjkalo. To se pravi, saj bi bili morda še zdaj tam, če bi bilo kaj municipije. Toda tajnik Kastelic, kakor je videti, ravna zelo modro in preudarno: municipije za grlo preskrbi samo toliko, ne več ne manj, da jo je do sončnega zahoda. Potem pa razglasil: —

"Fantje, zdaj pa le domov, vse ste že požrli, krave!" Še nikoli se ni primerilo, da ne bi take uglednejši mož med te vrste vrednega življenja. Domov bom šel, sem se odločil, ko sem prežvekoval dobro volijo in se domisliš, da ga ni bolj dolgočasnega popoldneva kot je po bolničnicah. To je nekak sopraznik, kot smo ga imeli v starem kraju ob sobotah po-poldne. Ko je ob treh začel naš mežnar s pomočniki potravati tiste mile viže, ki so nabijale po ušesih, po polju, po senožetih, po borčičih in po zelnikih, je z rok letelo orodje in vsak je hitel, da čim prej pride domov. Brezova metla je začela peti okrog hiš, da bo lepo snažno v nedeljo; gospodinje so nosile skupaj za boljše kosiolo v nedeljo, dekle so napravljale za prašiče, da ne bo treba kuhati v kotlu na nedeljo, gospodarji in hlapci so pripravljali rezance, da bo do pondeljka. V nedeljo pa bo zopet nekaj posebnega na dvorišču. Slovenske delavskе dvorane na Prince Ave. Članice našega Gospodinjskega kluba so se namreč pospomogli do tako lepega uspeha piknika našega Gospodinjskega kluba SDD na Prince Ave. Prav lepa hvala vsem delavcem in delavkam ter sploh vsem, ki ste se udeležili. Uspeh je bil v resnici nad vse pričakovane. Hvala vam vsem.

V nedeljo pa bo zopet nekaj posebnega na dvorišču. Slovenske delavskе dvorane na Prince Ave. Članice našega Gospodinjskega kluba so se namreč pospomogli do tako lepega uspeha piknika našega Gospodinjskega kluba SDD na Prince Ave. Prav lepa hvala vsem delavcem in delavkam ter sploh vsem, ki ste se udeležili. Uspeh je bil v resnici nad vse pričakovane. Hvala vam vsem.

Za to nedeljo so si izmisli fantje nekaj zelo koristnega in hvale vrednega. Enemu izmed članov se je namreč posrečilo spraviti na dan konkreten predlog, da bi se napravila v servisala kokošja večerja za vse člane in njih ženice. Niti eno okno ni ostalo suho, ko so fantje zaslišali ta predlog med seboj. Sprejeli so ga z velikim dopadnjem in v nedeljo se bo uresničil na Močilnikarjevi farmi. To je drage ženice naših članov, glejte, da jih boste v nedeljo pridete v občas, ker bodo na programu tudi kuhanji štruklj in štrudelj in če bo za katero zmanjkalo, naj kar sama sebi pripisuje.

Vabljeni so pa tudi vse prijatelji tega športa, da pridejo dajat korajžo ženam in dekle, ki se bodo poskusili v tej tekmi. Pričetek točno ob dne popoldne. Na svinčnik, ki je bil v resnici nad vse pričakovane. Hvala vam vsem delavcem in delavkam ter sploh vsem, ki ste se udeležili. Uspeh je bil v resnici nad vse pričakovane. Hvala vam vsem.

Mrs. E. Silbitzer, predsednica.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

ki ves čas skrbijo za "zvonove" in lepo zvonjenje.

SPÖKORNA PROCESIJA. — Iste isteg dne načelnička mi piše znane: "V nedeljo 14. jul. smo imeli vsi slovenski taboričniki spokorno procesijo s sliko Fatimske Marije na 3/4 ure oddaljeni griček Buechel, kjer je imel msgr. Škerbec na prostem sv. našega pridiga, po kateri smo vse obnovili obljubo, ki jo je vse slovenski narod naredil pred sliko Marije Pomagaj na Rakovniku leta 1942 ter ono, katero je naš prevzeten g. škof lansko naredil pred sliko Fatimske Marije v Thurnu pri Lienzu, da bomo sezidali v Ljubljani cerkev v čast Brezmadežnemu Šremerju, če nam Marija izprosi vrnitev v domovino.

PROTAGONISTI. — Na univerzi v Gradcu študira pod pokroviteljstvom UNRRA 82 slovenskih študentov. Zraven je še 11 študentov, ki so jih izgnali iz Jugoslavije češ, da so nemškega pokolenja. Večinoma v resnici niso. Imeli so zelo slabo hrano, pa so jim v zadnjem času dali neke pakete s hrano, ki je bila namenjena za vjetre Indije, pa je potem nekje obležana. Tako, da se je trenutno njih stanje izboljšalo.

SLABA PREHRANA. — Iz vseh taborič na Koroškem, po-

ročajo, da je prehrana slaba in nezadostna. Že od zgodnje po-mladini ljudje stradajo. Hudo je žalsti za otroke in mladino, ki študira. Odrasli si pomagajo z deli pri kmetih, kjer dobre sedaj po leti vsaj hrano.

PROCESIJA V PEGGEZU. — Begunci hočejo ohraniti, kar le mogoče domačega. Zato so tudi procesijo sv. Rešnjega Tela, posebno slovensko praznovo. Udeleženec mi piše, kako je bila res pri vseh živa zavest, zato gredo za procesijo. Zastopana je bila tudi UNRRA z direktorjem in dvema uradnikoma. (Kakemu ameriškemu komunistu najbrž ne bo posebno všeč, posebno, ker je UNRRA znano precej njihova. Op. uredništva.) Posebnost so bili poleg okusno urejenih oltarjev potrivalci na zvonove. Ti imajo sicer le "sine," a v visokem iz lesa zgrajenem stolpu poleg kapele obesene in pravilno ubrane. Tako ima Peggez tudi v tem oziru primat in celo tečeje za mlade fantje so imeli, da se jih je veliko naučilo lepo pritravati.

Višarska polena

SPISAL NARTE VELIKONJA

Ni! Matijec Mohor ni imel tistih čevljev na nogah, to je vse. Zato, ker je nekdo vzel njegove čevlje, ne morete klicati gospodarja na odgovor. Za svoje čevlje na tujih nogah le ne bo dalj odgovora! Zdaj pa še to! Čevlje sezuje ter jih vrže pod klop, obleke pa ne sleče. Če je tako prebrisane, da je vse premisli že od davna, potem priča do dejanje proti tej prebrisanci, če pa ni prebrisani, potem pa vse te okoliščine niso nastale po njegovi krividi. Ne daljte sile človeku, temveč pripisujte človeški pameti le toliko, kolikor res premore, in ne človeški nemnost, česar ne zmore.

Tine se je vzradostil. "Pa ga bodo le oprostili. Samo da ga ne oobsodi, da ne bom kriv njegove nesreče. Saj ga niti sam nisem namerjal umoriti."

"O umoru pa sploh ne morem govoriti. Opraviti imamo samo z enim udarcem, opoldne, na njivi, na božji dlan pod okoliščinami, ki kažejo le na uboj," je nadaljeval zagovornik. Storlec je udaril z otiko in ni prinesel nobenega orodja s seboj... Kdor bi bil pripravljen na zločin od davna, bi bil počakal ponoc za grmom, ko ga nihče ne vidi, ne spoldne sredi njiv!"

"Res je," je potrdil Tine skoraj na glas. Zdela se mu je, da zagovornik gleda vedno nanj, kakor je prej državni pravnik.

"Toda, če Matijca oproste! Potem bodo iskali naprek in našli mene! Saj bi bilo prav, da bi me našli," je nenadoma začel v njem. "Vse bi bilo poravnano! Tako pa sem poročen in nisem poročen, ko Franc za več o Francetu, sem hlapec in sem brez denarja. Vse se je zmačilo, da sedim tutkaj za pričo, namesto da bi sedel na zatožni klopi. Kaj je dejal Blaž o zlodaju? Kaj bi dejala mati, mati, ki mi je zapustila sedem goldinarjev? In zdaj sedi Matijec, ki mu ni nikoli nič žalega storil, na zatožni klopi namesto mene! In dela pokoro zame! On dela pokoro zame, in ne Blaž, oče! Da bi me le našli!"

"Najdeš! Beri zdaj časopise, kaj vse takle človek premisli, preden kaj stori. Pa mu navsezadnje spodleti malenkost. Ali ni oni hiše zadušil opoldne sredstva mesta v hotelu, in še okno odprl, da bi se ne slišal krik po hiši. Pa je pustil rokavico na tleh. Nikoli ni pomislil na rokavico. Tak majhen sled, prav pravi državni pravnik, je splašnila klobu!" je razlagal in mahal okoli sebe ves razburjen izvošček Seršen. "Kobila! Ni misli, da se žival plaši pred krvjo."

"Pomislite," je pristopil Travnar, kmet iz hribov, "pomislite, da imamo opraviti s človekom iz mesta. Ta človek ni nikoli študiral. Če je udaril, je udaril v jek, brez namena umoriti. Ali veste, kaj je treba kmečkemu človeku, da koga umori? Drzni sti in prianosti. Ta ni bil ne pisan in tudi nikoli ne drzen."

"Usmilj je bil, celo psa je obvezoval, je povedala priča," se je pridružil kmet Leskovec.

"Priča Franca, seveda! Ali razumete vi, oča, kaj o psihologiji. Nič. To je treba psihološko razumeti. To se pravi, iz duše razlagati, če je to držnost. Držnost pride le iz takega zakrnjeza, kakor iz vulkana, kakor iz steklenice šampanja... Naenkrat! Jaz vem, to so taki značaji — enkrat ga zadeneš, pa ti čez leta vrne. Ko ga tista jaza pregrize?" se je razvremel suti krojač. "Imel sem vajenca, ki ga je pomočil samo učipnil, čež pet let ga je zabodel."

"Motna tiha voda!" je kimal predsednik porote, debeli mesar Lapornik iz predmestja. "Da se najde na kmetih, v hribih tak značaj!"

"Jaz mislim, da se ne najde," je ugovarjal sivolasi očahec Mrvar. "Vi misite, da je vse tako vajeno krv, kakor mesarij? Še zajaca ne zakolje brez strahu."

(Dalje prihodnjic)

Dom in trgovina

Naprodaj je posloplje s prodajalno in 2 stanovanjem, 4 zidane garaže, cementni dovoz. Dohodki \$100 na mesec. Nahaja se na 1184 E. 60. St.

Za več informacij vprašajte

Tisovec Realty

"35 let isti prostor" zanesljiva zemljišča postrežba in javno notarstvo.

(156)

"Moral sem bežati . . ."

(Begunc, ki je letos maja meseca zbežal iz Titovega raja, pripoveduje beguncem na Koroškem o razmerah v Jugoslaviji. Ta nam pošilja izvleček iz razgovorov. Slika razmer v Titovini se krije s tem, kar smo mi poročali.)

(Konec.)

Pa je bil ta gospod neko soboto nepričakovano aretiran in z vso upravo in vodilnim uradništvom postavljen pred sodišče. Za priče so nagnali ogromno število delavstva v Ljubljano; saj je ta tovarna cisto blizu Ljubljane. Šlo je: lop, lop po teh pjavkah, kapitalistih, špekulantih. Gospod je bil obsojen na osem let prisilnega dela in na konfiskacijo vsega zasebnega premoženja, tovarna sama je bila tudi konfiscirana. Zaplenili so mu zelo lepo garderobo, žakejev, modnih hlač, cilindrov, površnikov itd. Odsedel je le štiri mesece in potem je bil izpuščen.

Vidi se, da jim je šlo le za konfiskacijo premoženja in da so pustili lajati delavce. S prisilnega dela se ni več vrnil v svoje stanovanje, kjer smo bili sosedje, ampak se je s svojo starejšo sestro naselil v skromno sobico v drugem delu mesta. Ta primer govori za tisoče in desetisoče primerov iz vseh gospodarskih krovov: banke, trgovine, tovarne, zavarovalnice, vseh panog industrija itd.

Nikjer nič načelnega, sami računi in računarki, kako bi se odkupili, kako bi jih pretontali, te neprijatne komuniste. Pa so jih podpirali in jim dajali neomejeno, potem pa so kmalu skupina za skupino prejemali plačilo za sodelovanje, kakor je pač po komunistični morali, ki je vsteta v kratek stavek: "Bij burzaja!" S temi računajočimi, oportunističnimi, strahopetnimi meščani se res ne ceremonijo. To so skusili že tisoči izmed meščanov, ki so toliko žrtvovali za idealno borbo narodne svoboditve, pa so dobili za hvalo.

Zastave, slovenska z rdečo zvezdo in jugoslovansko z rdečo zvezdo poznate. Imamo pa še tretjo: sindikalno, ta pa je prav za prav sovjetska: rdeča s spom in kladivom. To je zastava sindikalnih organizacij delavstva in 1. maja ste v sprevidu, kjer so bile na vseh razne scene in tovarniška dela, videli največ sindikalnih zastav. Celo na vrh zvonika franciškanske cerkve so jo pritrtili proti volji in brez vedenosti župnika, kakor smo mogli brati objavo na vseh cerkevih v hribih. Komunisti so objavili večkrat odstranili, pa je župni urad namestil novo. Pod italijansko okupacijo smo imeli na istem mestu čez noč slovensko zastavo v nemalo razburjenje fašistov. Takrat je bilo delo še — narodno! Sedaj je ista oseba razobesila komunistično — ni treba več skravati pravih ciljev in ne volje dlake.

Gospodarstvenik mi je pred odhodom še z vnero naročil: "Povej tam zunaj, naj ne da je kreditov in sirovin in vse druge potuhe!" Vi se temu smejete, zakaj? pravi begunc. Odgovorim mu: "Zato, ker vem, da bo Tito še veliko izsilil te lojalnih buržujev. Tisti se dobro zaveda moči svojega orožja (nesramosti) in predlagata vse meniče potom svojega nadvse vplivnega strica — Jože Stalina. Vidite, zato sem res osupil, ko slišim, kako tam dol vsi, ki težko prenašajo Titov režim, še naivno računajo na kakršno koli pomoci proti Titu. Tega ni. Le kdor je o tem prepričan in se po tem ravna, ta vodi realno politiko. Stvar mora dozore-

vati. Titovi zaveznički, lojalni akcije. Preberite imena zadnji "Koroški kroniki."

(Konec)

Zdravnik pripoveduje

Staramo se. Ali res? Prejel sem obupno pismo 50 let starega gospoda. Ves nesrečen je, češ da je postal star in da ga starost že 20 let silno muči. Ob

vsakem rojstnem dnevu se je zdrznil in strah pred smrtno ga muči celo ponoči ter mu krati spanec. Povem naj, če obstaja lek proti starosti. Skusal bom odgovoriti po svojem najboljšem prepričanja. — Jaz jih imam tako nekako štirideset. Samo o tem še nisem premisljeval. Moja žena me včasih na to spomni, kadar gre za priprave za moj rojstni dan, ki jih seveda moram vse sam plati. Zdi se mi, da se od svojega 20. leta sploh nisem nič postaral. Na zunaj morda. Lasje in koža so drugačni kot pri 20-letniku. Hoja je morda manj poskočna. Telesna teža je obilnejša. Toda moje prečiščanje je, da so ti znaki le dokazi za tok časa, ne pa tudi za moje staranje. Osebno sem še mlad. To mi očita celo žena, kadar postanem z otroki preveč "divji," kot se ona rada izraža.

Samo snažne, čiste in lične mlade ženske od 20 do 35 let starosti naj se priglacijo

DELO DOBIJO

VEČ POMOČNIC ZA CAFETERIJO

SE SPREJME

Tudi izkušeno žensko za pecivo

Delo je v čisti, zdravi okolici

Morajo razumeti in govoriti angleško

Samo snažne, čiste in lične mlade ženske od 20 do 35 let starosti naj se priglacijo

\$29 za 40 ur dela na teden

Hrana in uniforme zastonj.

Zglasite se v

The Ohio Bell Telephone Company

soba 901

700 Prospect Ave.

Aluminum modlarji

Dobra plača od ure

Squeeze modlarji

Dobra plača od ure in dober zaslužek od kosa

Ugodni delovni pogoji

Lake City Malleable

5000 Lakeside

(156)

Sprejme se

prvovrsten mehanik

Najboljši delovni pogoji

\$1.28½ na uro

Apply White Motor Co.

1421 E. 49. St.

(161)

Za pomivanje posode

Tako dobi delo ženska za pomivanje posode in za pomoč v kuhinji. Zglasit naj se na 390 E. 156. St.

Za prodajalno

Tako se sprejme dekle za trgovino za poln čas. Zglasit naj se v Grdine Shoppe, 6111 St. Clair Ave.

(155)

MALI OGLASI

Furnezi

Novi furnci za premog, plin, olje, gorko vođo ali paro.

Resetting \$15 — čiščenje \$15

premenjano stare na plin ali olje

Thermostat

Chester Heating Co.

1193 Addison Rd. — EN 0487

Govorimo slovensko (x)

Plačajte

račune za plin, elektriko in telefon pri nas. Money Order posrežba od \$1.00 do \$10,000.

Mihaljevič Bros.

6424 St. Clair Ave.

(2. & 8. each month)

Stanovanje dobi

Lepo stanovanje damo vodvi ali zakonskemu paru, ki bili pripravljeni nekojko pomagati pri družini štirih oseb. Zglasite se pri Mrs. Bohar, 9206 Kempton Ave. Liberty 6817.

(157)

Sobo hi rad

Pošten fant, zaposlen v st. clairski okolici, išče opremljeno sobo v tej okolici. Kdor ima kaj primerenega, naj pokliče HE 7939.

Lot naprodaj

Naprodaj je lot mere 65x142 ob Wickford cesti blizu Parker Appliance ob Euclid Ave. Prodaja se po zmerni ceni, ker odide lastnik iz mesta. Pokliče IV 2539.

(156)

NAZNANILo IN ZAHVALA

S žalostnim srcem naznajanamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je nemila smrt odvzela iz naše družine in izgubili smo našega ljubljenega in nikdar pozabljenega soproga in dragega očeta

Frank-a Jereb

ki je po štiri mesečni bolezni spreviden s svetimi zakramenti za umirajoče zatisnil svoje trudne oči v bolnišnici dne 7. julija 1946 v starosti 57 let.

Rojen je bil na Žirovskem vrhu, fara Žiri.

Po opravljeni cerkveni obredih v cerkvi Sv. Vida smo ga položili v večnem počitku dne 10. julija 1946 na Calvary pokopališče.

Tem potom se prav prisrčno zahvaljujemo Rev. Victor Tomcu za opravljene molitve ob krsti, za spremstvo iz Jos. Žele in Sinovi pogrebne kapelje v cerkvi in na pokopališču, za opravljeno sveto mašo in ganljive cerkvene pogrebne obrede.

Prav iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam bili v prvo pomoč in tolažbo in nam kaj dobrega storili na en način ali drugi v tem žalostnem času, kakor tudi vsem, ki so ga prišli pokropiti in se udežili svete maše in pogrebu. Ravnato tako izrekamo našo zahvalo vsem onim, ki so dali in ki so bili priznani darovati kri, da bi pomagali še ohraniti mužljivino.

Poslednji dnevi Pompejov

ROMAN

Beži, črna senca vse tvoje čarovanje so zamen!

"Glavk, Glavk!" je šepetalna Nidija, ki je padla pod težo strahu, kesa in obupa nezvestna na tla.

"Kdo kliče?" — je zaklical nato. — "Jone, ali je ona?" — Odnesli so jo — moramo jo rešiti! — Kje je moj "stilus"? Ha, imam ga! Pridem, Jone, in te rešim! Pridem, pridem!"

S temi besedami je že skočil skozi stebriče, tekel skozi hišo in bežal opotekajo se in glasno govorec sam s seboj po razsvetljenih mestnih ulicah, kajti poprej zavžito vino je morda še povečevalo njen učinek. Meščanje, navajeni na izgredne ponočne razuzdanosti, so se mu smehljajo umikali in si pomenljivo namigavali. Menili so, da se nahaja pod oblastjo v Pompejih zelo čaščnega bromskega boga. Kdor pa mu je dvakrat pogledal v obraz, se ga je prestrašil in se zgrozil tako, da mu je smehljaj takoj zamrl na ustnicah. Preletel je najživahnje ulice — ali ko je mehanično krenil proti Jonini hiši, je zašel v nek samoten mestni del in od tu v log Cibele, kjer sta imela Olint in Apecid dogovorjen sestanek.

ŠESTO POGLAVJE.

Snidejo se razne osebe. — Reke, ki so navidezno tekle ločeno, se izlijejo v en sam ocean.

Arbac je nestrpno čakal sporočila, ali je Julija že podala ono ostudno pijačo sovraženemu tekmecu, in s kakšnim uspehom. Da bi čim prej zadostil svoji radovednosti, se je napotil proti Dijomedovi hiši. — V tistih časih je bila navada, kakor sem že omenil, da so nosili možje za posom tudi tablico in "stilus" za pisanje, s posom vred pa so doma tudi to odlagali. "Stilus" je bil Rimljani pod obliko pisalnega klinčka kaj ostro in varno orože. S tem je Kasij zabolnil Cezarja v dvorani senatatorjev. — Arbac se je torej opatal in šel iz hiše, in ker je bil še šibek dasi sta mu že zelo pomogli nada in osveta, kakor tudi njegove precejšne zdravniške izkušnje, se je spiral na dolgo palico in šel počasi proti Dijomedovi vili.

Krasna je mesečna noč na jugu! V tem podnebju sledi noč tako hitro dnevnu, da mraču skoro nič ni. Le nekaj trenutkov in se temni škrlatno nebo — vodi se zrcali igra barvkmalu nato pa senca nadvoda svetloba — nešteto zvezd zamigla na nebuh in mesec se zasveti na obzoru. — Nastopila je noč!

Kalen je prišel s hitrimi, toda previdnimi koraki v senci dreves do kapele v posvečenem logu Cibele in se skril v goščavi. V tem skrivališču je bil povsem varen, da ga ne bo nihče videl. Nato je bilo vse zoper popolnoma mirno, le od daleč so prihajali nerazločni glasovi razgrajajočih pijančev ali godbe.

Log je ležal tako visoko, da je nudil razgled daleč tje na morje, kakor tudi na bele vile v Stebijinu in na daljne laktijske griče, ki so se dotikalici čistega neba.

Arbac je prišel na svoji poti proti Dijomedovi hiši v ta gozd. Ti ga je srečal Apecid, ki je prihitel z druge na dogovorjeni sestanek z Olintom.

"Hm, Apecid," je dejal Ar-

"Duhovi mojih prednikov bi mi ne dovolili, da ti odpustum. Toda ostani in poslušaj! Ti si razkačen, ker sem hotel rabiti silo proti tvoji sestri. —

Ne, le miruj, le trenutek me poslušaj! In imas prav! Dejal sem, da me je prehitela besnost strasti in ljubosumost — to pa sem tudi že bridko obžoval. Odpusti mi — jaz, ki nisem prosil odpuščanja še nikdar in nikogar, prosim zdaj tebe, da mi odpusti! — Svoj pogrešek hočem popraviti — prosim za roko tvoje sestre. — Ne prestraš se! — Pomisl, kaj bi bila zvezza z onim nevrednim Grkom v primeri z menoj? — Neizmerno bogastvo — pokolenje, proti kateremu so karok šele včerajšna vasa vaša rimska in grška imena-skrivnostne vede — pa saj vse to veš! Daj mi svojo sestro, in celo živiljenje se bom rad pokoril za zmoto enega treutka."

"Molči!" — je zašepetal Arbac, — toda trepet ustnic in strašno preteče čelo je izdajalo globoko rano, ki so jo zasekale žaljive besede svečenika temu kraljevskemu potomcu in njegovemu neizmernemu ponosu.

"Tiko — govori tiše! — lahko bi naju kdo slišal, ako bi kaka druga ušesa, razen mojih —"

"Groziti hočeš? — Ako bi me slišalo tudi vse mesto "

lopoščine javnemu zaničevanju! — Svetišče malika Izide bodo ljudstvu v zasmeh, kraljevsko ime Arbac pa sramotno ožigosano. Trepetaj!"

Ježo na čelu Egipčana je pregnala mrtvaška bledost. Ogledal se je okoli sebe na vse strani, ako ju nikdo ne vidi, potem pa je uprl v svečenika tako mračne in besne pogleda, da bi moral oplašiti vsakogar, ki ga ne bi prešinjal tako sesta gorenost, kakor Apecida. Ta pa mu je gledal v oči iz razom pogumnega prezira.

"Apecid," je dejal Egipčan s tihim, tresočim se glasom, "pazi se! — Kaj nameravaš? — Pomisl, predno odgovoril Ali te premaguje in vodi je jeza ali si premisljeno napravil kak trden skelep?"

"Govorim vsled oduševljenja za pravega Boga, katerega svečenik sem zdaj," je odgovoril pogumno kristjan, "v preprčanju, da njegova milost na redi konec tvojemu hinavstvu malikovanju! — Predno solnce trikrat vzide, boš vedel vse! Trepetaj, ti mračni čarownik, trepetaj!"

V Egipčanovem srcu so se vzbudile vse divje strasti, kar jih je povedoval po svojem rodu in po svoji domovini, dasi jih je skušal vedno privirati s hladnostjo svoje filozofije in s spretnostjo svoja lokavosti. Misel se mu je podila za mislio. Videl je celo neprestopno pregrajo pred svojo zakonito hotno živiljenje in izdati svoje zvezzo z Jono. — Med njo in

med njim je stal v boju Glavkov pomočnik, ki je preprečil njegovo nakano. — Isti človek je hotel zdaj osramotiti njegovo ime — oskruniti boginjo, kateri je služil, dasi ni veroval vanjo, in javno razkrinkati lastne sleparje in grdobije. Pretila je nevarnost njegovi ljubezni, njegovemu slovesu, da celo njegovemu živiljenju, in zelo se mu je, kakor da sta že določena dan in ura za odločilen udarec. Saj je slišal pravkar iz Apecidovih ust, da je sprejet krščansko vero. Poznal je vztrajno trdrovratnost te nove sekete. — Ta je bil njegov sovražnik — zgrabil je za stilus — sovražnika je imel v svojih rokah! — V tem hipu sta sta pred kapelo. Nikogar ni bilo videti bližu.

"Torej umri v svoji besnosti," je zarežal Egipčan, "proč z oviro, ki je stopila na pot moji sijajni usodi —"

In prav ko se je Apecid okrenil, da bi odsel, je dvignil Arbac roko visoko nad levo ramo kristjana in ga dvakrat zapored zabolel s svojim oskim orožjem v prsi.

S prebodenim srcem je padel nem in brezčuten tik ob kapelico na tla.

Arbac ga je gledal nekaj trenotkov z divje zversko rastoji zmagre nad nevarnim sovražnikom. Kmalu pa se zopet spomnil nevarnosti, ki mu je pretila. Skrbno je obriral svoje orožje v visoki travni celo z oblike svoje žrtve, ogrnil se tesno v svoje oblačilo in že

hotel oditi, ko je zagledal mladega moža, ki se je bližal čudno omahujočimi koraki. V mesecu svitu je zagledal njegov obraz, bel kakor marmor, Egipčan je spoznal Glavko. Nesrečni Grk je pel brez vase zvezze posamezne dele iz hitem v svetih od, kakor so mu rojile po glavi.

"Hal!" si je mislil Egipčan, ki je uganil njegovo stanje in njega strašni vzrok, "pekleni pijača torej že deluje in usoda te je priveda tu sem, da hkrati unčim oboj svojega!" — In pristopil je, da bi obrnil truplo.

(Dalje prihodnj.)

Premog kot kurivo se prvi pričeli vporabljati Kitajci in sicer že v šestem stoletju po očeh Atenca in krčevito mi-

Kristusu.

Skladistična prodajalna 6520 Juniata Ave.

2 bloka severno od St. Clair

Nationally Advertised!

KOTEL za PREZERVIRANJE

REG. 7.60
NOW ONLY
42.9

- VLIT IZ ALUMINIJА!
- PRAV LAJKO ZA ČISTITI!
- DRŽI 12 KVARTOV!

Bodite med prvimi pri nakupu enega teh veliki 12 kvartov kota. Ta trpežen kotel lahko rabite za pečenje in prezerviranje. HRANITE!

MASON JARS | JAR RUBBERS | JAR CAPS
Pts. due. ... 55¢ | 1 ducat ..... 5¢ | Za ducat... 29¢
Kvrt. due. ... 65¢ |

Jim Brown's Stores

SKLADIŠČNA PRODAJALNA
6520 JUNIATA AVE.

2 bloki severno od St. Clair

Poklicite KE 5200

DA VAM SCISTIMO FURNEZ ŠE DANES!

Cistimo furneze, dimnike in dimniške cevi z vacuum čistilcem. Računamo po \$4 in več.

Adams Heating Service

550 EAST 200. ST., VOGAL MONTEREY

Jos. Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki urri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.
6502 ST. CLAIR VENUE | CO. 1 COLINWOODSKI URAD:
452 E. 152nd STREET | Tel.: ENdmore 3116

Izbijte si
stroj iz glave!

Novo Sohio Motorno Olje
z Pentosul vam da
100% večji faktor za varnost

KADAR postane vozarenje težavno in vročina nezanosna — je naravno, da začne človeku skrbeti, kako deuje motorno olje v vašem motorju. Sedaj pa ni nobene skrbi več! Novo Sohio Motorno Olje z Pentosul-om, ima 100% večjega faktorja za varnost. Njega stalna sila je dvojnata nad predvojnim Sohio Motornim Oljem — in to je bilo Ohijska prva izbiro za protekcijo.

Pentosul je velik korak naprej v motorni protekciji. Zaravnovan je po U. S. patentih ter drugih čakajočih U. S. in kanadskih patentih. Tega ne dobite v nobenem drugem olju, po nikakršni ceni.

Premenite z novim Sohio Motornim Oljem z Pentosul-om pri Sohio prodajalcih in postrežnih postajah. Njega ekstra protekcija vas ne stane niti centa ekstra. Mnogo ljudi si s tem res lahko prihrani denar. — The Standard Oil Co. (Ohio).

Še vedno 25c... in vreden več!

(1 kvart
in davek)

POSLUŠAJTE!
"SOHIO Hayride"—Vsako soboto 6:30 zv. WTAM - WLW - WSPD
"SOHIO Reporter"—Novice 4-krat dnevno, WTAM - WLW - WTOL

